

ÎNFĂPTUIREA JUSTIȚIEI EUROPE ÎN PRIMĂ INSTANȚĂ

PALADII Elena,

Facultatea Construcții,

Geodezie și Cadastru.

Specialitatea Drept.

lenutzapaladii@mail.ru

LUPAȘCU Zinaida,
conferențiar universitar, doctor în drept,
Universitatea de Studii Europene din Moldova.
lupasika@rambler.ru

REZUMAT

Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) vine în ajutorul guvernelor naționale și instituțiilor europene în soluționarea litigiilor și într-o corectă aplicare a legislației în mod egal tuturor țărilor membre ale Uniunii Europene.

Tribunalul de primă instanță este unul din instrumentele principale ce asigură în anumite circumstanțe sesizarea de persoane fizice, întreprinderi sau organizații care doresc să introducă o acțiune împotriva unei alte instituții UE, pe care o acuză că le-a încălcat drepturile.

Cuvinte-cheie: Tribunal de primă instanță, litigiu, structură, drept comunitar.

PROVISION OF THE JUSTICE OF EUROPE IN THE FIRST COURT

PALADII Elena,
Faculty of Constructions,
Geodesy and Cadastre.
The Law specialty.
lenutzapaladii@mail.ru

LUPAȘCU Zinaida,
University lecturer, doctor of law,
University of European Studies of Moldova.
lupasika@rambler.ru

SUMMARY

The Court of Justice of the European Union (CJEU) assists national governments and European institutions in resolving disputes and in the correct application of the law equally to all member countries of the European Union.

The court of first instance is one of the main instruments that ensures in certain circumstances, the notifying of natural persons, companies or organizations wishing to bring an action against another EU institution, which it accuses of violating their rights.

Key words: Court of First Instance, litigation, structure, community law.

*„Există o justiție divină, plătim pentru ceea ce le facem semenilor noștri.”
(Carmen Harra)*

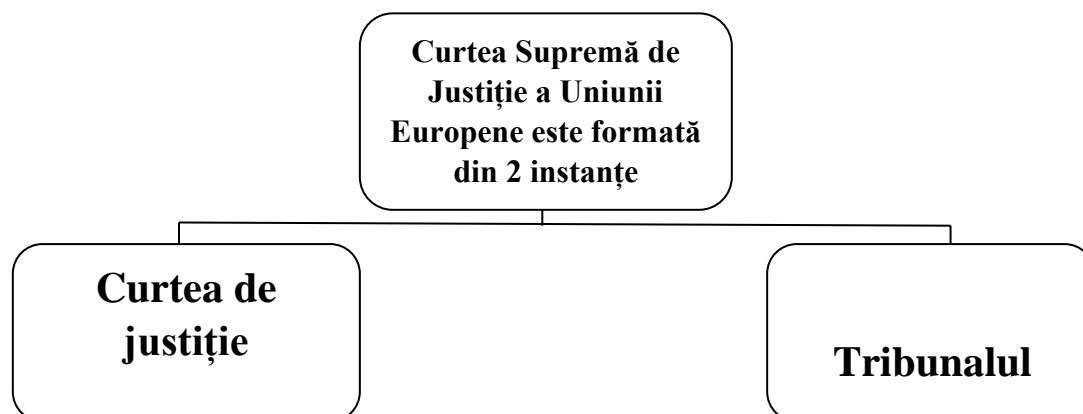
Introducere

Conform enciclopediei Uniunii Europene, pentru a eficientiza activitatea Curții de Justiție, în 1989 a fost creat Tribunalul de Primă Instanță, cu sediul la Luxemburg. Această instituție are rolul de a decide în anumite cazuri, mai ales în recursurile înaintate de către persoanele fizice și în procesele privind concurența neloială dintre unitățile comerciale, permitând, astfel, Curții de Justiție să se concentreze asupra atribuției sale de bază și anume interpretarea uniformă a legislației comunitare. Odată cu apariția acestei noi structuri, toate procesele judecate în primă instanță de către Tribunal pot face obiectul unui recurs în fața Curții de Justiție limitat doar la chestiuni de drept. De regulă, cazurile prezentate Tribunalului se referă la încălcările normelor comunitare în domeniile agriculturii, concurenței, politicii comerciale, politicii regionale, politicii sociale, dreptului instituțional etc. [1]

1. Apariția Tribunalului de primă instanță

După intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona (1 decembrie 2009), „Tribunalul de primă instanță” se numește „Tribunalul”, care este o instanță specializată în cadrul Curții de Justiție a Uniunii Europene, cu sediul la Luxemburg. [2]

Tribunalul a fost creat pentru a consolida garanțiile judiciare acordate persoanelor fizice prin instaurarea unui al doilea nivel al autorității judiciare și pentru a permite Curții de Justiție să se concentreze asupra atribuției sale de bază, interpretarea uniformă a legislației comunitare. Tribunalul a luat ființă pe baza prevederilor introduse de Actul Unic European în cele 3 Tratatate constitutive. Astfel, la cererea Curții și după consultarea Comisiei și a Parlamentului, Consiliul a hotărât, cu unanimitatea voturilor, crearea unei jurisdicții de primă instanță pe lângă Curtea de Justiție. [3]

2. Componența Tribunalului

A. Judecătorii

Potrivit Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE - versiunea consolidată, publicată la 30 martie 2010), numărul judecătorilor Tribunalului este stabilit prin Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene. Conform art.48 din Statutul Curții, Tribunalul se compune din 27 de judecători care sunt aleși dintre persoane care oferă depline garanții de independență și care au capacitatea cerută pentru exercitarea unor înalte funcții jurisdicționale. Aceștia sunt numiți de comun acord de către guvernele statelor membre pentru o perioadă de șase ani. La fiecare trei ani are loc o înlocuire parțială. Membrii care și-au încheiat mandatul pot fi numiți din nou (art.257 TFUE). [4]

B. Președintele

Președintele Tribunalului este desemnat de judecători, dintre ei, pentru o perioadă de trei ani, mandatul putând fi reînnoit. Președintele nu poate fi desemnat avocat general. Dacă mandatul președintelui încetează înainte de expirarea mandatului, noul președinte este ales pentru perioada care a mai rămas din mandat.

Președintele conduce lucrările și serviciile Tribunalului: acesta prezidează ședințele plene, precum și deliberările desfășurate în camera de consiliu. Președintele prezidează Marea Cameră. Dacă face parte dintr-o Cameră compusă din trei sau din cinci judecători, președintele Tribunalului prezidează această Cameră.

În situația în care președintele nu-și poate exercita atribuțiile, funcția este preluată de unul din președinții camerelor și anume acela care are cea mai mare vechime ca judecător. Dacă doi președinți de camere au aceeași vechime, are prioritate cel mai în vârstă. [5]

2019. José Luis DA CRUZ VILAÇA[3]

C. Avocații generali și judecătorii raportori

Avocatul general are rolul de a prezenta în ședință publică, cu deplină imparțialitate și în deplină independență, concluzii motivate cu privire la anumite cauze înaintate Tribunalului, pentru a-l

asista în îndeplinirea misiunii sale. Tribunalul nu are avocați generali desemnați în plus față de judecători. În situația în care Tribunalul se întrunește în ședință plenară este asistat întotdeauna de un avocat general desemnat dintre judecători de către președintele instanței. În cazul în care Tribunalul se întrunește în Cameră, necesitatea de a fi asistat de un avocat general se determină în funcție de dificultatea problemelor de drept sau complexitatea în fapt a cauzei. Decizia de a fi desemnat un avocat general într-o asemenea situație se ia de Tribunalul întrunit în ședință plenară, la cererea Camerei căreia i-a fost repartizată cauza.

Pentru fiecare cauză repartizată unei Camere, președintele acesteia propune președintelui Tribunalului desemnarea unui judecător raportor. [6]

D. Grefierul

Grefierul Tribunalului este ales prin vot secret de toți judecătorii instanței. Este declarată aleasă persoana care obține voturile a mai mult de jumătate dintre judecători. Dacă niciun candidat nu obține majoritatea absolută, se organizează alte tururi de scrutin până aceasta este obținută. Mandatul grefierului este de șase ani. După expirarea mandatului, aceeași persoană poate fi aleasă grefier din nou. Înainte de exercitarea funcției, grefierul depune un jurământ care are același conținut ca și pentru judecători. Tribunalul poate numi, urmând aceeași procedură, unul sau mai mulți grefieri adjuncți care să-l asiste pe grefier. [7]

2019 „Hans Jung[3]

3. Competențele Tribunalului

Delegarea competență de judecată poate să aibă loc dacă respectiva cauză nu implică probleme deosebite de drept sau de apreciere a faptelor, este de importantă limitată, lipsesc alte împrejurări speciale și face parte din următoarele categorii de cauze: [8]

- cauzele introduse în temeiul art.236 din Tratatul instituind Comunitatea Europeană (litigii dintre Comunitate și agenții săi);

- cauze introduse în temeiul art. 230 par. 4 (cauze privind legalitatea deciziilor, introduse de către destinatarii acestora), art. 232 par. 3 (Plânegri împotriva omisiunii de a elibera acte), art. 235 (cauze care au ca obiect repararea unor prejudicii), toate din Tratatul instituind Comunitatea Europeană, dacă ridică doar chestiuni deja clarificate de o jurisprudență con-sacrată sau dacă fac parte dintr-o serie de cauze având același obiect, una dintre acestea fiind deja soluționată cu autoritate de lucru judecat;

- cauzele introduse în temeiul art. 238 din Tratatul instituind Comunitatea Europeană (cauze judecate în temeiul unei clauze compromisorii). Nu pot în schimb să fie delegate spre judecată unui judecător unic următoarele cauze: cele care ridică chestiuni privind legalitatea unui act de aplicabilitate generală. [9]

Tribunalul judecă:

- acțiuni directe introduse de persoane fizice sau juridice împotriva actelor instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii Europene (ale căror destinație sunt sau care le privesc în mod direct și individual), precum și împotriva actelor normative (dacă îi privesc direct și dacă nu presupun măsuri de executare) sau, de asemenea, împotriva abținerii de a acționa a acestor instituții, organisme, oficii sau agenții. Este vorba, de exemplu, de o acțiune introdusă de o întreprindere împotriva unei decizii a Comisiei prin care i se aplică o amendă [10];

- acțiuni introduse de statele membre împotriva Comisiei;

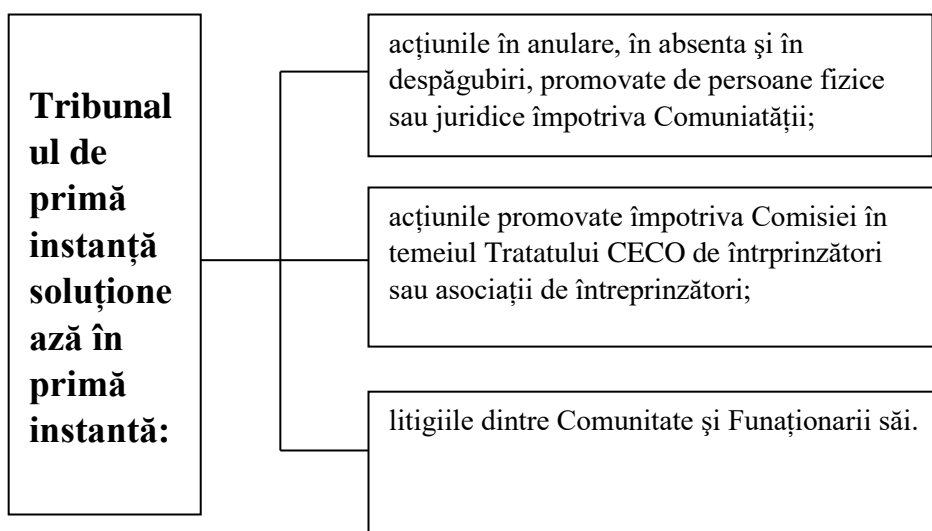
- acțiuni introduse de statele membre împotriva Consiliului cu privire la actele adoptate în domeniul ajutoarelor de stat, la măsurile de protecție comercială („dumping”) și la actele prin care Consiliul exercită competențe de executare [11];

- acțiuni prin care se urmărește obținerea unor despăgubiri pentru prejudiciile cauzate de instituțiile Uniunii Europene sau de funcționarii acestora;
- acțiuni ce au la bază contracte încheiate de Uniunea Europeană, prin care se atribuie în mod expres Tribunalului competența de judecare;
- acțiuni în materia mărcilor comunitare;
- recursuri împotriva deciziilor Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene, limitate la chestiuni de drept.

Împotriva hotărârilor pronunțate de Tribunal în aceste materii se poate formula recurs la Curte. Recursul nu poate viza decât probleme de drept și nu poate viza, exclusiv, taxele și cheltuielile de judecată. [12]

Tribunalul judecă recursurile declarate împotriva deciziilor pronunțate de tribunalele specializate. Hotărârile date de Tribunal în aceste cauze pot fi reexamineate de Curte numai în cazul în care există un risc serios pentru unitatea sau coerența dreptului Uniunii. [13]

Competențe ale tribunalului de primă instanță soluționate în primă instanță:

4. Care este procedura Tribunalului de primă instanță

În principiu, procedura cuprinde o fază scrisă și o fază orală. O cerere introductivă scrisă de un avocat sau de un agent adresată greșierului declanșează procedura. Aspectele principale ale acțiunii sunt publicate într-o comunicare, în toate limbile oficiale, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Cererea introductivă este comunicată de către greșier părții adverse, care dispune de un termen pentru a depune un memoriu în apărare. Reclamantul are posibilitatea de a prezenta o replică într-un termen determinat la care pârâtul poate răspunde printr-o duplică. Orice persoană, precum și orice organism, oficiu sau agenție a Uniunii Europene care justifică un interes în soluționarea unui litigiu aflat pe rolul Tribunalului, precum și statele membre și instituțiile Comunității, pot interveni în procedură. Intervenientul depune un memoriu, prin care urmărește susținerea sau respingerea concluziilor uneia dintre părți, la care părțile pot ulterior să răspundă. În anumite situații, intervenientul poate să-și prezinte observațiile și în cadrul fazei orale. În timpul fazei orale are loc o ședință publică. În cadrul acesteia, judecătorii pot adresa întrebări reprezentanților părților. Judecătorul raportor rezumă într-un raport de ședință starea de fapt expusă, argumentele fiecărei părți și, dacă este cazul, argumentele intervenienților. [14]

În timpul fazei orale are loc o audiere publică. Pe parcursul acesteia, judecătorii pot adresa întrebări reprezentanților părților și, dacă este cazul, părților înseși. Judecătorul raportor pregătește un raport pregătit în vederea audierii, care conține elementele esențiale ale cauzei și care indică punctele pe care părțile trebuie să le abordeze în pledoariile lor. Acest document este pus la dispoziția publicului

în limba în care se desfășoară procedura. Faza orală, cheltuielile de judecată Procedura în fața Tribunalului sunt scutite de taxe. În schimb, onorariul avocatului abilitat să pledeze în fața instanțelor unui stat membru la care părțile trebuie să recurgă pentru a fi reprezentate nu este suportat de către Tribunal. [15]

Concluzie: Elaborând acest articol, am înțeles ferm că procesul de integrare europeană va duce la consolidarea drepturilor omului și a libertății de mișcare pentru cetățenii Republicii Moldova; că respectul pentru statul de drept este fundamental pentru aplicarea planului european de dezvoltare.

Acțiunile pe care ni le-am asumat vor consolida reformele interne și vor aduce sistemele juridic, economic și politic ale Republicii Moldova în conformitate cu standardele europene. La Vilnius, am primit o actualizare din partea UE cu privire la progresele pe care le-am înregistrat pe dimensiunea liberalizării regimului de vize. Am primit un raport pozitiv pentru viitorul nostru.

Uniunea Europeană ne oferă nu doar o liberă și corectă Justiție, ci și una obiectivă, iar orice litigiu este soluționat minuțios, conform înaltelor standarde ale justiției europene.

Referințe bibliografice:

1. Ghica, L.-A. Enciclopedia Uniunii Europene, Ediția III-a. – București: Editura Meronia, 2007.
2. Fuerea, A. Instituțiile Uniunii Europene.-- București: Universul Juridic, 2002.
3. https://curia.europa.eu/jcms/jcms/p1_217427/ro/
4. Felician C. Drept comunitar European. Wolters Kluwer România, 2009.
5. https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/court-justice_ro
6. Ciocan, V., Tăut, L., Emil, N. Drept European, Instituții Europene. Politici Europene. Fonduri Structurale. Editura GrafNet, 2007.